

јект, што се изградени на територијата на која се распространувала Отоманската империја, како и прилози од проучувањата на подвижни објекти кои се наоѓаат во музеите и во други установи во разни земји во Европа и Америка.

Од интерес е да ги споменеме двете соопштенија изнесени од претставниците на нашата земја, кои се отпечатени во книгата, и тоа прилогот: „Les turbes de Скопје”, од Ј. Богојевиќ и „Les tekkés en Macédoine aux XVIII-e et XIX-e siècle”, од Г. Паликрушева и К. Томовски. Во првиот прилог даден е приказ на турбињата во Скопје, илустриран со фотографии за состојбата на турбињата пред и по земјотресот од 1963 год. Во вториот прилог даден е преглед на текињата во Македонија од XVIII и XIX век, со посебен осврт на Арабаџи-баба текего во Тетово, кое по своите урбанистички и архитектонско-ликовни остварувања спаѓа меѓу најубавите текиња во земјата. Прилогот е илустриран со ситуационен план

на текего и со фотографии од пооделни објекти.

Од другите прилози ќе го наведеме прилогот на Eyice Semavi, Les Bedesten's dans l'architecture turque, во кој меѓу позначајните безистени го наведува и безистенот во Штип. Прилогот на Kuran Arptulah, Basic space form concept in early Ottoman mosque architecture, овозможува едно поцелосно разгледување на цамиите со две куполи, како што е случајот со Иса-беговата цамија во Скопје.

Публикацијата, помеѓу другото, ја афирмира исламската архитектура што се наоѓа во Македонија и може да послужи како богат компаративен материјал за проучувањето на исламската архитектура и уметност кај нас.

Техничката опрема на публикацијата е на висина. Таа содржи 300 страници текст и 153 табли со прилози на планови и фотографии.

К. Т.

НОВИ КНИГИ И СПИСАНИЈА*

А. Книги

Општа национална историја и култура

1. БЕК Х. Г., Пuteви Византијске књижевности, Београд, СКЗ 1967, 273 — Историјската литература.

2. Внутренняя политика царизма, Ленинград 1967, 401 — Статии за внатрешната политика на рускиот царизам од средината на XVI до почетокот на XX век.

3. МИЛУШКОВИЌ-Калиќ Ј., Београд у средњем веку, 1967, 497.

4. О националном питању, Београд, Рад 1967, 395 — Зборник на текстови за националното прашање.

5. J. RITTER, Hegel i francuska revolucija, Sarajevo 1967, 125. — Хегел и француската револуција; библиографиј.

6. SOBUL A., Francu ka revolucija, Zagreb 1966, 503 — Историски преглед на француската револуција.

7. NITI F., Istorija Arapa, Sarajevo 1967, 679 — Историја на Арабите од најстарите дни до денес.

Нова и најнова историја (XIX—XX век)

8. Великата Октомврийска Социјалистичка револуција. Библиографија, Софија 1967, 353 — Тематска библиографија за Големата Октомвриска социјалистичка револуција.

9. ГАРСИА Х., Испанија XX века, Москва 1967, 484 — Историја на Шпанија од почетокот на XX век до денес.

10. ДИМИТРОВ Георги, Годишник на Централниот музеј, Софија 1967, 383 — М. Сукманџиева, Георги Димитров и идејата за единен фронт, народен фронт и отечествен фронт; З. Јанева-Лаптева, Револуционерната графика в борба против германскиот фашизам за

*) Прегледот е направен во Библиотеката на семинарот по историја при Филозофскиот факултет во Скопје, а за дел од списанијата и во Британскиот музеј во Лондон.

спасување на Георги Димитров и на неговите другари (1933—1934); Г. Братанов, Парламентарната дејност на Георги Димитров против војната, во заштита на мирот и војничките семејства во периодот 1913—1918 г.; Документи; соопштенија; преглед.

11. EVANS A. Dž., *Iirska pisma*, Sarajevo 1967, 175 — Избор од написите на А. Еванс за настаните во Босна и Херцеговина, Црна Гора, Албанија, Далмација, Хрватска и Славонија во 1877 г.

12. БОРЂЕВИЌ М., *Ослободилачки рат Српских устаника 1804—1806*, Београд 1967, 447.

13. *История международных отношений и внешней политики СССР*. Москва 1967, Т. I—III — Историја на меѓународните односи и надворешната политика на Советскиот Сојуз, Том I—1917—1939, II — 1939—1945, III — 1945—1967.

14. КЛОКОВА Г. В., *Изучение Социалистических революций в курсах истории*. Москва 1967, 191.

15. KULUNDŽIĆ Z., *Atentat na Stjepana Radića*, Zagreb 1967, 614

16. *L'Année dans le Monde*. Paris 1967, 382 — Хроника на настаните во светот во 1966 година.

17. LONGO L., *Internacionalne brigade u Španjolskoj*, Zagreb 1967, 335.

18. МАРТЫНЕНКО А. К. М., *Русско-болгарские отношения в 1894—1902 г.*, Киев 1967, 295.

18a. MILUTINOVIĆ K., *Naučni lik Vase Bogdanova*. Задарска ревија (Задар) 5 (1967), 15 — Биографија и научно дело.

19. *Oktober-Revolution und Gegenwart Halle* 1967, 366 — Статии за Октомвриската револуција и современоста.

Историја на Втората светска војна и НОБ на народите на Југославија

20. ВЕРТ А., *Россия в войне 1941—1945*, Москва 1967, 774.

21. *Drugi svetski rat*, Београд (Војноисториски институт) 1967, 708 — Воените операции во периодот — декември 1943 до крајот на 1944 г.

22. LUKAČ D., *Ustanak u Bosanskoj krajini*, Београд 1967, 522.

23. *Zbornik dokumenata i podataka u Narodno-oslobodilačkom ratu Jugoslovenskih naroda*, Т. IX, Београд 1967, 691. — Борбите во Босна и Херцеговина 1944 г.

24. *Sedma banijska divizija*, Београд 1967, 804.

25. Šibl I., *Zagreb tisuću devetsto četrdeset prve*, Zagreb 1967, 470.

Македонска историја и култура

26. КОНЕСКИ Б., *Македонскиот јазик во развојот на словенските литературни јазици*, Скопје, Култура 1967, 35.

27. М. АПОСТОЛОВ, *Јане Сандански*, Софија 1967, 337, — Романизирана биографија: ненаучен и шовинистички пристап во изложението на биографијата на Јане Сандански — видниот македонски револуционер, еден од двигателите на самостојното и самобитното македонско ослободително движење.

28. Т. ЃОРЃИЕВ, *По трагите на минатото*, Скопје 1967, 136. — Спомени на илинденци.

29. П. МИЉКОВИЌ — ПЕПЕК, *Делото на зографите Михаило и Еутихиј*, Скопје, Републички завод за заштита на спомениците на културата 1967, 263, табла.

— Појавата на зографите Михаило и Еутихиј; Преглед и анализа на основните сликарски споменици со потписи на зографите Михаило и Еутихиј; Други сликарски дела од зографите Михаило и Еутихиј.

30. С. РАДЕВ, *Рани спомени*, Софија 1967, 330. — Се однесува за историјата на Македонија.

Б. Списанија

1. *Настава историје — Настава по историја* (Загреб) 1 (1967), 2 (1967—1968).

Бр. 1 Тези за проблемите на наставата по историја; Октомвриската ре-

волуција како наставна тема; Н. Дворжак, *Методската обработка на Октомвриската револуција во средното училиште*; Г. Гал, *Плакатот и карикатурата во обработката на методската*

единица за Октомвриската револуција; Научни резултати; Информации.

Бр. 2. Наставата по историја во стручните училишта; С. Стритих, Неврзаните земји и мирољубивата соработка; Како да се организира работата во класот на тема: „Од постанок на сопствеништвото до државата“, „Индустриската револуција“; Научни резултати; Информации.

2. Просветно дело (Скопје) 7—8 (1967) — В. Кушевски, За ползувањето на семејниот портрет на Улјанови од 1879 г. во наставата по историја во основното училиште; Н. Велјановски, Бугарската црква и нејзиното религиозно воспитно влијание во Македонија во периодот на окупацијата од 1941 до 1944 г.

3. Преподавање историја в школе (Москва) 6 (1967) — Ф. П. Коровкин, Развикот на училишното историско образование во СССР за педесет години; Н. Левинтов, Меѓународното значење на Големата Октомвриска социјалистичка револуција; Критика и библиографија; Хроника; Историски новости.

4. Гласник на Институтот за национална историја, Скопје, г. XI/1 (1967), 240. — Х. Поленаковиќ, Климент Охридски и нашите преродбеници; М. Пандевски, Македонската емиграција и победата на Октомвриската револуција Б. Чадиковски Прилог кон биографијата Б. Чадиковски на македонскиот социјалист, револуционер и публицист Иван Серафимов Аговски; И. Сенкевич, М. А. Хитрово, прв руски консул во битолскиот крај (1861—1864 г.); Б. Мокров, Преглед на печатот на Македонија од периодот на НОБ; Рецензии; Прикази — В. Вангели; Десет години „Гласник“ (1957—1967); Соопштенија.

5. Jugoslovenski istoriski časopis, Београд 3—4 (1966) — Ф. Баршиќ, Есад Пашалиќ; Ф. Цвигер, Архивската конвенција со Австрија од 1923 г. и прашањето за нејзиното изведување; Д. Петровиќ, Иредентата на фашистичка Романција во североисточна Србија; Прилози; Дискусија; Списание; Нови книги и расправи; Конгреси, конференции, советувања; Сојуз на друштвата на историчарите на Југославија.

6. Историски гласник (Београд) 1 (1966) — В. Винавер, Прилог кон историјата на југословенско-советското зближување во 1940—41 г.; Ј. Луциќ, Властелините како земјопоседници во околината на Дубровник до 1366 г.; Прилози; Критика и прикази, Библиографија.

7. Новая и новейшая история (Москва) 6 (1967) — В. Бију, Светското историско значење на Големитот Октомври и неговото влијание на работничкото и комунистичкото движење во Франција; А. И. Картунова, Октомвриската социјалистичка револуција и национално-ослободителното движење во Кина (1917—1927); О. Арвалло, Во борба за интересите на народот (Кон педесетгодишнината на Комунистичката партија на Аргентина); К. Оберман, Јосиф Вејдемејер и Сојузот на комунистите во 1848—1851 г. Соопштенија — И. С. Галкин, В. И. Ленин за светското историско значење на Големата Октомвриска социјалистичка револуција; Спомени — Техеран 1943 г.; Историографија; Критика и библиографија, Научен живот.

8. Вопросы Истории (Москва) 1 (1968) — А. М. Румјанцев, Историскиот опит на Големитот Октомври; Е. М. Жуков, Педесет години советска историска наука; И. А. Хренов, Резултатите од развитокот на советското славјановедение; Л. С., Гапоненко, Работничката класа во Октомвриската револуција; А. О. Чубарјан, Буржоаската историографија за Октомвриската револуција; Ју. А. Полјаков, Некои прашања од историјата на граѓанската војна во СССР; Публикации; Документациони осврти; Историската наука во СССР; Рецензии; Историската наука во странство; Факти, настани, луѓе.

9. Исторически преглед (Софија) 4-5 (1967) — Хр. Христов, Октомвриската револуција и бугарско-советската дружба; Бр. Ѓорѓевиќ, Октомвриската револуција и српското работничко движење; Соопштенија; Проучувања на населбите; Настани и личности; Материјали; Рецензии; Преглед.

10. *Наша прошлост* (Краљево) 1—2 (1967) — Од историјата на Краљево
11. *Годишен зборник на Филозофскиот факултет* (Скопје) 19 (1967) — С. Антољак, Дали може уште нешто да се каже за хрватските кнезови Бора и Људевит Посавски; С. Антољак, Уште нешто за „*Struatis et Mirmidonibus*“; М. Соколоски, Спакхи-гимариоти христијани во Прилепската нахија во средината на XV в.; М. Соколоски, Дервенциството во Охридскиот санџак во втората половина од XVI век; Х. Андонов—Полјански, Осврт на изворите и на литературата за односот на Европа кон Илинденското востание; Д. Коцо, Нови податоци за историјата на Климентовиот манастир Св. Пантелејмон во Охрид; Д. Коцо, Археолошки проучувања во Охрид од 1959 до 1965 г.; К. Петров, Истражувања на водоводниот систем во рановизантискиот Стоби; Б. Драгојевиќ—Јосифовска, Извештај за археолошкото ископување кај село Марвинци. Книжевност — Х. Поленаковиќ, Нови материјали и студии за Браќа Миладиновиќ; Г. Тодоровски, За и против „Веда Словена“.
12. *Cahiers d'Histoire Mondiale* (Neuchâtel) X/2 (1967) — В. Ропке, Основните и движечките сили на модерниот свет; А. А. Зворикин, Некои проблеми од теоријата на културата.
13. *The English Historical Review* (Лондон) 324 (1967) — С. Морис, Вилем I и црквените судови; Х. Т. Дикинсон, Бедните Палатини и партиите; Б. Харисон, П. Холис, Чартизмот, либерализмот и животот на Р. Ловери.
14. *History* (Лондон) LI/175 (1967) — Ј. Х. Харис, Запослувањето во парната снага во XVIII век; А. Кобан, Француската револуција; Д. Маланд, Учебници по историја за училиштата.
15. *The Historical Journal* (Кембриџ) 2 (1967) — Ј. Дун, Согласноста во политичката теорија на Џон Лок; П. Ј. Јупп, Ирските парламентарни избори и влијанието на католичките гласови 1810—20; Х. Боме, Голема пресија на бизниските групи и враќањето на Бизмарк кон протекционизмот од 1873—79; К. Г. Роббинг, Лорд Брајс и I светска војна.
16. *The Journal of Modern History* (Чикаго) 1 (1967) — Ј. Ј. Рот, Патиштата на италијанскиот фашизам, Сорел и сорелизмот; А. Чанади, Дезинтеграцијата на германската национална народна партија од 1924—1930.
17. *Revue d'Histoire Moderne et Contemporaine* (Париз) XIV (1967) — Ј. Галет, Народното движење во Амиен од 1635—1636; Х. Акабане, Кризата од 1724—1725 г.; Ф. А. Кафкер, Енциклопедистите и Теророт.
18. *Past and Present* (Оксфорд) 37 (1967) — Р. Форстер, Племството за време на Француската револуција; Г. Руде, Англиски селски и градски немири во 1830—1831 г.; С. Киеневич, Полско општество и востанието од 1863 година.
19. *Zeitschrift für Geschichtswissenschaft* (Берлин) 5 (1967) — Г. Лозек, А. Лоседау, Неонацизмот во западногерманската историографија; Г. Бекер, Агитациониот пат на В. Либкнехт низ Америка во 1886 г.
20. *Rivista storica Italiana* (Наполи) II (1967) — А. Г. Гароне, Карло Тиверони (Историчар на Преродбата); Ј. Росели, Италијанскиот проект на В. Бентик од 1811—1815.
21. *Byzantinische Zeitschrift* (Минхен) 60/2 (1967) — А. Холвег, Кон прапшањето за Пронија во Византија; Репензи; Библиографски белешки.
22. *Byzantion* (Брисел) XXXVI/2 (1966—1967) — Мемориал на Анри Грегоар, Г. Колиас, Мотивите и причините за инвазијата на Роберт Гискар на византинска територија; А. Лерој—Молинген, Адресирањето на писмото на Финети I од Теофилакт на Бугарија;
23. *Vjesnik Historijskog Arhiva u Rijeci i Pazinu*, (Ријека) XI—XII (1966—1967) — Д. Клен, Катастик на горевното дрво во истарските шуми под Венеција; В. Братулиќ, Записници од седницата на „Хрватско-словенскиот клуб“ на застапниците во Истарскиот собор (1884—1901 П. Стрчиќ, Писмата на Динко Витезиќ до Ватрослав Јагиќ (1891—1893); Д. Шепиќ, Материјали за работата на истарските претставници во Југосло-

венскиот одбор; В. Антиќ, Гласот на Истра.

24. *Byzantinoslavica* 2 (1967) — Х. Антониадис—Бибику, Проблеми на економската историја на Византија во XI век; Р. Гуиланд, Оглед за хиподромите на Византија; В. Прохаска, Законот „о судње лудем“ и Голема Моравија; Рецензии; Библиографија.

25. *Österreichische Osthefte* (Виена) 5 (1967) — С. Хафнер, Словенците во Каранганија; Е. Рециќ, Австриската социјалдемократија и прашањето на Босна и Херцеговина; М. Деспот, За развитокот на мануфактурата во Хрватска; Прилози; Прикази.

26. *Годишњак друштва историчара Босне и Херцеговине* (Сарајево) XVI (1965) — М. Шуњиќ, Гусарството како форма на отпорот против венецијанската власт на северен Јадран и неговите носители од 1420—1430 г.; А. Суќеска, За постанокот на чифликот во нашите земји; Р. Петровиќ, Социјално-економските прилики во Далмација во XIX век; С. Обад, Левите тенденции во дубровничкото превирање од 1848/49 г.; М.

Екмечиќ, Маргиналии за српско-бугарските односи од 1844—1851; Ф. Хауптман, Регулирање на земјишниот посед во Босна и Херцеговина и почетокот на населувањето на туѓи селани во епохата на Австро-унгарското владеење; Прилози; Прикази; Од Друштвото на историчарите на Босна и Херцеговина.

27. *Orientalia Christiana Periodica* (Рим) XXXIII/II (1967) — Ј. Гил, Папата Калистус III и Скендербег од Албанија; М. Лацко, Некои документи, што се однесуваат до охридскиот архиепископ Атанасиј — неговата мисија да ги ослободи балканските народи од турска доминација, акциите во Прага од 1598—1599 г.

28. *Përparimi* (Приштина) 1 (1967) — А. Хадри, Прилог за расветлување на Призренската лига (1878—1881); Х. Калеш, Призренскиот вилает; Б. Храбак, Дубровчани и Георг Кастриот — Скендербег; Ш. Рахими, Формите на отпорот на албанскиот народ против турските завојувачи и нивниот карактер.

Х.